

Administration Based on Good Government Principles of Tai That Phanom Sub-District Municipality in That Phanom District, Nakhon Phanom Province

Samran Wised¹, Khemika Thongrueang² and Khongrit Kulwong³

Faculty of Liberal Arts and Sciences, Nakhon Phanom University, Thailand

E-mail: Wised2520@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-5019-4994>

E-mail: khemika-25@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-7452-5467>

E-mail: kongrid7@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5654-4818>

Received 13/06/2024

Revised 19/06/2024

Accepted 15/07/2024

Abstract

Background and Aims: The administration of a sub-district municipality based on good governance is vital for ensuring transparency and accountability. It fosters community trust and promotes sustainable and equitable local development. This research aimed to study administration by good governance in the South That Phanom subdistrict and compare administration with good governance of South That Phanom. This research was developed as a quantitative study.

Methodology: The sample consisted of 374 people, the sample size used the method of Taro Yamane and simple random sampling by using a questionnaire and interviews. The statistical tools for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. T-test, F-test, and content validity had a reliability of 0.83. In the case of it found differences, it used the test of Least- Significant Difference.

Results: The finding revealed that (1) administration by good governance in people of south Phanom's attitudes were overall ranked high. When considering each side, it was found that each side was high. The average sort descending order as follows: rule of law, morality, principle, responsibility, participation, and accountability. (2) when comparing the level of people's attitudes in the south That Phanom found that the gender difference was not significantly different. However, people of different ages, careers, educations, and average income per month had a significant difference in attitudes at the 0.05 level.

Keywords: Administration; Good Governance Principles; Sub-district Municipality

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ ตำบลธาตุพนมใต้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

สำราญ วิเศษ, เขมิกา ทองเรือง, คงฤทธิ์ กุลวงษ์
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การบริหารงานเทศบาลตำบลตามหลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความรับผิดชอบ ส่งเสริมความไว้วางใจของชุมชนและส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืนและเสมอภาค ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้

ระเบียบวิธีการวิจัย: ประชาชน จังหวัดนครพนม ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 374 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการของ ทาโร่ ยานะ ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t และค่า F ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 กรณีพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD. (Least-Significant Difference)

ผลการวิจัย: (1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ในทัศนะของประชาชน จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ ในทัศนะของประชาชน จังหวัดนครพนม พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหาร; หลักธรรมาภิบาล; เทศบาลตำบล

บทนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่มีทั้งทางบวก และทางลบ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความปรารถนาของชั้นกลางที่เต็มไปด้วยความคาดหวังใหม่ ๆ และบ่อยครั้งที่นำไปสู่กระแสการเรียกร้องเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สถานะใหม่ ๆ อาทิ ความต้องการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความเสี่ยง และความไม่มั่นคงในชีวิตที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ และประชาธิปไตยที่มีการพัฒนาคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม ต้องการเมืองสีเขียว การบริการสาธารณะที่มีคุณภาพสูงกว่าเดิม ต้องการสังคมที่ไร้คอร์รัปชัน สังคมที่มีเหตุผล มีประสิทธิภาพ นักธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน (สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2564: 2-3) แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดเชิงปทัสฐาน (Normative Approaches) โดยเน้นการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน หรือส่วนต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่แวดล้อมไปด้วยบริบทของภาคประชาสังคมที่มีความเป็นอารยะ ซึ่งก็คือ กระบวนการนโยบาย และการจัดการสาธารณะของภาครัฐที่วางอยู่บนพื้นฐานของ

การถ่วงดุลอำนาจ และการตรวจสอบ มีการดำเนินงานเกี่ยวกับบริการสาธารณะที่โปร่งใส เปิดเผยข้อมูล การมีส่วนร่วมสาธารณะ มีความสำนึกรับผิดชอบ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค เพื่อให้ระบบสังคมสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จำเป็น และสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ภาคีทุก ๆ ฝ่ายต่างเรียกร้องต้องการ (สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, 2564: 4) โดยหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) จำเป็นต้องวางอยู่บนพื้นฐานของหลักคุณธรรม (Morality) และจริยธรรม (Ethics) ซึ่งเป็นจริยธรรมแบบประโยชน์นิยม ใช้ตัดสินคุณค่าทางจริยธรรมจากผลของการกระทำ และจริยธรรมแบบกรณีธรรม ใช้ตัดสินคุณค่าทางจริยธรรมจากเจตนา และพฤติกรรมของการกระทำ (Thiroux, 2001) โดยเฉพาะข้าราชการที่ทำหน้าที่ในการทำงานเกี่ยวกับการบริการประชาชนทุกมิติของการทำงานเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงใจในการจัดบริการสาธารณะ และความต้องการของภาคประชาชน ภาคธุรกิจ อย่างไรก็ตาม หลักธรรมาภิบาลยังคงเป็นหลักการการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อองค์การในมุมมองของการบริหารโครงการ และการจัดบริการสาธารณะ โดยมีการเทียบเคียงกับวัตถุประสงค์และผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ซึ่งหมายถึงผลลัพธ์ของวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าในโครงการนั้นว่าได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงไร การมีประสิทธิผลมีความเกี่ยวข้องกับผลผลิตและผลลัพธ์ ส่วนราชการทุกหน่วยงานควรตั้งมั่นอยู่บนหลักการบริหารงานเป็นธรรม สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ บุคลากร หรือพนักงานที่มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมรับผิดชอบ มีศีลธรรม จริยธรรมในการทำงาน คำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้ แล้วตัดสินใจดำเนินการและประเมินผล และมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น ในขณะที่ความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ปัญหาไม่รับความเป็นธรรมจากการรับบริการของบุคลากรที่เป็นข้าราชการประจำสำนักงานเทศบาล ที่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาการคอร์รัปชัน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ควรปฏิบัติ และขาดการมีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย และประชาชนไม่เข้าใจเรื่องกฎหมายโดยรวม การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัญหาในเรื่องของการคอร์รัปชัน ระบบอุปถัมภ์ และความมอยุติธรรมที่ยังเกิดขึ้นภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องการบริหารงานในเขตปกครองท้องถิ่น จำเป็นต้องกำหนดนโยบายการบริหารให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ที่ต้องผ่านการลงประชามติหมู่บ้าน การนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นระบบกลไกที่จะทำให้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเกิดการควบคุมดูแลอย่างเข้มแข็ง มีการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมคิดร่วมแก้ไขปัญหา โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน และเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา ร่วมกันโดยมุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้เหมาะสม อีกทั้งมีการปรับกลยุทธ์ทัศนคติ วิถีคิด วิถีการทำงานของบุคลากรให้ไปสู่การเป็นราชการด้วยจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และไม่มีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการกำหนดแนวทางการวางแผนของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, 2546)

ปัญหาการคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า เกิดจากหลายสาเหตุ กล่าวคือ เกิดจากปัญหาด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง สาเหตุมาจากการละเลยไม่ปฏิบัติ หรือไม่ทำตามระเบียบ และอ้างว่าไม่ทราบทำให้เกิดการคอร์รัปชัน ดังเช่น ไม่ทำ

ทะเบียนยืมเงิน ไม่ทำบัญชีคุมรายรับ ไม่มีการทำหลักฐานในการเบิกจ่ายพัสดุ ไม่มีการทำการลงบัญชีรายรับ รายจ่าย ไม่มีการทำรายงานแสดงรายรับรายจ่าย และงบทดลองเป็นรายเดือน เป็นต้น สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือผู้บริหารท้องถิ่น และพนักงานท้องถิ่นบางส่วนได้ใช้ตำแหน่งของตนแสวงหาประโยชน์ นอกจากนี้ บุคลากร ในท้องถิ่นทั้งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น มีญาติ หรือพวกพ้องเป็นผู้รับเหมา เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับ ตนเอง และกลุ่มเครือข่าย ยังพบปัญหาการคอร์รัปชันอีกประการหนึ่ง คือเกิดจากหน่วยงานท้องถิ่นไม่มีการ ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการในการบริหารงานของหน่วยงานท้องถิ่นเอง และ ผู้บริหารท้องถิ่น และพนักงานท้องถิ่นบางคนไม่คำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล ปัญหาอีกลักษณะหนึ่ง คือฝ่ายสภา ท้องถิ่นส่วนใหญ่กลายเป็นกลุ่มเดียวกันกับผู้บริหารท้องถิ่น ทำให้เกิดการเข้าไปตรวจสอบผู้บริหารท้องถิ่นได้ น้อย ตลอดจนบางครั้งประชาชนในท้องถิ่นไม่กล้าที่จะให้การเป็นพยานเพื่อเอาผิดผู้คอร์รัปชัน จนกลายมาเป็น วัฒนธรรมที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมานาน เช่น ความเกรงกลัวอิทธิพล การนับถือผู้มีบารมี การสำนึกบุญคุณ ของผู้มีพระคุณ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นใช้อำนาจหน้าที่การงานในการแสวงหาผลประโยชน์ (โกวิทย์ พวงงาม, 2563)

เทศบาลตำบลท่าบ่อธวัชพนาใต้ ถือว่าเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานบริหารท้องถิ่นที่มี หน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการบริการสาธารณะให้กับประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งๆ โดยเฉพาะ และเป็น หน่วยงานที่ดูแลส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นระบอบการปกครองที่สืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครอง ของรัฐ องค์การนี้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาล มีการกำกับดูแล และควบคุมโดยรัฐบาล ซึ่งมีอำนาจในการกำหนด นโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง ซึ่งเทศบาลตำบลท่าบ่อธวัชพนาใต้นั้น ถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นราชการที่จัดอยู่ในระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่ง เกิดจากอำนาจทางการปกครองจากส่วนกลางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองกันเอง เป็นองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดแบบเต็มรูปแบบที่สมบูรณ์มากที่สุดมีระดับความเป็นประชาธิปไตย มากกว่าองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เป็นการจำลองรูปแบบการปกครองของประเทศ ระบบรัฐสภาเป็นการปกครองส่วน ท้องถิ่นที่รู้จักของคนทั่วไป (โกวิทย์ พวงงาม, 2552)

จากความสำคัญของปัญหาการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลท่าบ่อธวัชพนาใต้ในทัศนะของประชาชน ซึ่งอ้างอิงจากคะแนน การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไก ในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมที่มีระดับเพิ่มขึ้น ซึ่ง อยู่ในระดับที่ดีตามลำดับ เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารงานอีกทั้งการส่งเสริม กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมคิดร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ในทุกด้าน และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางการวางแผนกำหนดนโยบายการบริหารในด้าน ต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและผู้สนใจศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลท่าบ่อธวัชพนาใต้ ตำบลท่าบ่อธวัชพนาใต้ อำเภอธวัชพนา จังหวัดนครพนม

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ ตำบลธาตุพนมใต้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ อยู่ในระดับมาก
2. ประชาชนที่มีเพศ, อายุ, อาชีพ, ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ แตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ มีการแก้ไขด้านภารกิจให้เกิดความสะดวก การตอบสนองความต้องการของภาคประชาชน มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์สุขตามหลักธรรมาภิบาล (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี, 2546) ประกอบด้วย 6 ประการ ดังนี้

1.1 หลักนิติธรรม หมายถึงการตรากฎหมายที่ถูกต้อง เหมาะสม การกำหนดกฎกติกา การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

1.2 หลักคุณธรรม หมายถึงความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้พัฒนาตนเองด้วยหลักคุณธรรม

1.3 หลักความโปร่งใส หมายถึงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา การมีมูลข่าวสารที่ถูกต้อง มีระบบ หรือการตรวจสอบและประเมินผลมีประสิทธิภาพอย่างถูกต้อง

1.4 หลักความมีส่วนร่วม หมายถึงประชาชนมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมทุกมิติ มีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นเพื่อนำสู่การตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ

1.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึงประชาชนตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนเอง มีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคมบ้านเมือง มุ่งเน้นบริการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

1.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึงหลักบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากร/งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนได้แก่การจัดซื้อ จัดจ้าง ที่มุ่งให้เกิดการประหยัดมีการจัดลำดับชั้นการดำเนินงานการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหาร (Administration) หมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหารจัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของพนักงาน หรือบุคลากรในองค์การ การตระหนักถึงความรู้ ความถนัด ความต้องการ และความคาดหวังในความเจริญก้าวหน้าในการทำงานของพนักงาน หรือบุคลากรในองค์การควบคู่ไปด้วย องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลเป้าหมายที่กำหนดไว้ และหมายถึงการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เสร็จลุล่วงไปโดยอาศัยผู้หนึ่งเป็นผู้ทำ โดยมีทรัพยากรด้านบุคลากรเข้าร่วมทำงานในองค์การ ซึ่งเป็นผู้ใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน และข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เป็นเรื่องของการนำเอากฎหมาย การนำนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจด้วยความเที่ยงธรรม และอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามแนวทางหรือนโยบาย การสั่งการ

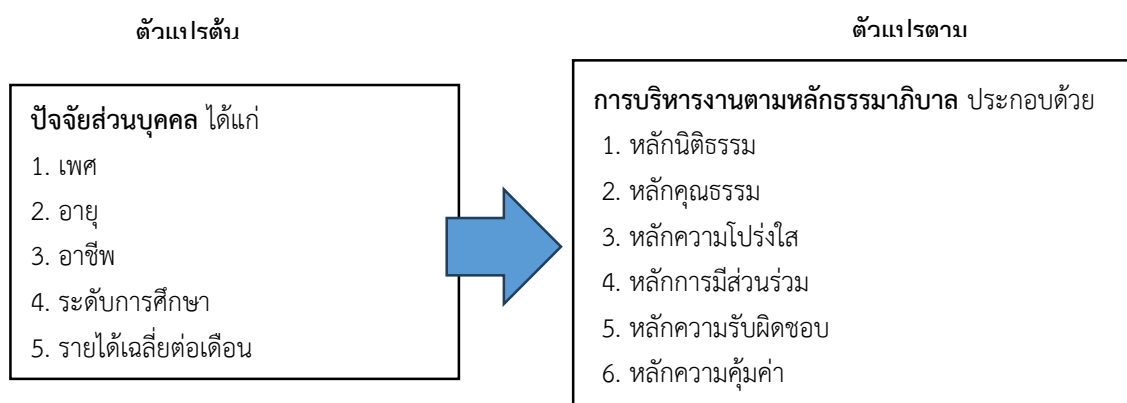
การอำนวยความสะดวก การสนับสนุน และการตรวจสอบ ให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งการบริหารเป็นการกำหนดแนวทางหรือนโยบายการสั่งการ การอำนวยความสะดวก การสนับสนุน และการตรวจสอบ ให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งกระบวนการบริหารเกิดได้หลายแนวคิดเช่น โพสดีคอร์บ (POSDCoRB) เกิดจากแนวคิดของ ลูเธอร์ กุลลิก (Luther- Gulick) และ ลินดอล เออร์วิค (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการ ได้แก่ (1) การจัดองค์การ (Organizing) (2) การบริหารงานบุคคล (Staffing) (3) การอำนวยความสะดวก (Directing) (4) การประสานงาน (coordination) (5) การรายงาน (Reporting) (6) การงบประมาณ (Budgeting) (Gulick & Urwick, 1936)

3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบทั่วไป อันได้แก่ ท้องถิ่นทั่วประเทศ และรูปแบบพิเศษ อันได้แก่ท้องถิ่นบางแห่ง ซึ่งรูปแบบการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทั้ง 2 รูปแบบ นี้ ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (2) เทศบาล (3) สุขาภิบาล และ (4) ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจ กล่าวคือ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้ท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมบางอย่างด้วยตนเอง ตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง และมีผลกระทบต่อท้องถิ่นโดยตรง เมื่อท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลก็เท่ากับว่ามีสภาพบุคคลแยกต่างหากจากส่วนกลาง ทำให้สามารถมีสิทธิหน้าที่เป็นของตนเอง กระทำการใด ๆ ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอรับคำสั่ง หรือการบังคับบัญชาจากส่วนกลางอีกต่อไป ท้องถิ่นจะทำการใดก็สามารถทำได้โดยสะดวก เช่น การเรียกร้องสิทธิ การฟ้องร้อง หรือการถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และสามารถทำการต่าง ๆ ที่โดยสภาพแล้ว นิติบุคคล หน่วยงานนั้นสามารถทำได้ทั้งสิ้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ในทัศนะของประชาชนจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework) ประกอบด้วย ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ ตำบลธาตุพนมใต้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ จำนวน 5,702 คน (สำนักทะเบียนอำเภอธาตุพนม, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ จำนวน 374 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำแนกตามเพศ, อายุ, อาชีพ, ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า จำนวน 30 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การน้ำหนักของคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้แปลผลข้อคำถามที่ได้จากการประเมินผล ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550)

ช่วงค่าเฉลี่ย

การแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 – 5.00 การบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 – 4.20 การบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61 – 3.40 การบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81 – 2.60 การบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.80 การบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ (1) การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ, อายุ, อาชีพ, ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถิติที่ใช้ในการศึกษา คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ (2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (3) การ

เปรียบเทียบการบริหารงานหลักธรรมาภิบาล สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบ คือสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test และ F-test

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 374 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.53 และเพศชาย จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 49.47 จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่ อายุ 29 -39 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 35.83 อายุ 40-50 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.88 อายุ 51-60 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.45 อายุ 18-28 ปี จำนวน 37 คนคิดเป็นร้อยละ 9.89 และอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 26 คิดเป็นร้อยละ 6.95 ตามลำดับ จำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 31.02 ประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 22.46 ประกอบอาชีพ ค้าขาย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.97 ประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.37 ประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่ระบุ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.70 และ ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.49 ตามลำดับ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ ประถมศึกษา จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.96 มัธยมศึกษา จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 28.61 ปริญญาตรี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.97 ปวช./ปวส. จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57 อื่น ๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 3.35 และปริญญาโท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.19 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.71 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.29 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.01

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ ตำบลธาตุพนมได้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ ตำบลธาตุพนมได้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.64	0.74	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.59	0.71	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.47	0.78	มาก
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	3.51	0.77	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.52	0.74	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.55	0.72	มาก
โดยรวม	3.55	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ ตำบลธาตุพนมได้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 3.64) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X}$ = 3.59) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}$ = 3.55) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 3.52) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 3.51) และด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X}$ = 3.47) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ ตำบลธาตุพนมได้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ ตำบลธาตุพนมได้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	เพศ		อายุ		อาชีพ		ระดับการศึกษา		รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	
	t	Sig	F	Sig	F	Sig	F	Sig	F	Sig
1. หลักนิติธรรม	-1.38	0.17	3.70	0.01*	3.30	0.01*	3.91	0.00*	4.67	0.00*
2. หลักคุณธรรม	-0.56	0.58	1.96	0.10	2.03	0.07	5.53	0.00*	6.67	0.00*
3. หลักความโปร่งใส	-1.14	0.25	2.22	0.07	2.36	0.04*	1.08	0.37	2.80	0.03*
4. หลักการมีส่วนร่วม	0.97	0.33	2.56	0.04*	0.89	0.49	0.97	0.43	4.45	0.00*
5. หลักความรับผิดชอบ	-0.41	0.68	4.24	0.00*	2.73	0.02*	2.51	0.03*	8.54	0.00*
6. หลักความคุ้มค่า	-0.82	0.41	1.15	0.33	0.53	0.75	0.94	0.46	3.65	0.01*
โดยรวม	-0.75	0.45	4.36	0.00*	2.76	0.02*	3.24	0.01*	8.44	0.00*

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการอภิปรายผลของการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน อยู่ในระดับมาก ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ ใน

ทัศนคติของประชาชน จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสถิตย์ โพธิญาโณ, วินิจ ฝาเจริญ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่เหียะในภาพรวม 6 ด้าน ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์พร ตรีอินทรทอง และอรนนท กลันทปุระ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ ทุมอนันต์ และบรรจง ลาวะลี (2563) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธงธานี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรญา สุดประเสริฐ (2562) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิพนธ์ หรั่งย์ไธ (2561) ได้ทำการศึกษาการพัฒนางานตามหลักธรรมาภิบาลของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตตำบลเขาวไร่ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิภาพรรณ ผิวอ่อน (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าผลการศึกษาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักวิชาการทั้งหลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน และยังสะท้อนถึงการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้อย่างแท้จริง

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน ผลการศึกษาพบว่า

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระปลัดสถิตย์ โพธิญาโณ, วินิจ ฝาเจริญ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรีย์พร ตรีอินทรทอง และอรนนท กลันทปุระ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิรญา สุดประเสริฐ (2562) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนริสา วงศ์แสน (2559) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ ในสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 2 จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรัญญ์ หวีระวงษ์ (2557) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยพร ตรีอินทรทอง และอรนนท กลันทปุระ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี การศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญรัตน์ ทองขาว (2563) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะเมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนศพล อินทร์จันทร์ (2564) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถัย ทวีระวงษ์ (2557) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุริยพร ตรีอินทรทอง และอรนนท กลันทปุระ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนศพล อินทร์จันทร์ (2564) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพรณ ผิวอ่อน (2559) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมได้ในทัศนะของประชาชน แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุริยพร ตรีอินทรทอง และอรนนท กลันทปุระ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธัญญรัตน์ ทองขาว (2563) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะเมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรุญ สุดประเสริฐ (2562)

ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนศพล อินทร์จันทร์ (2564) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพรรณ ผิวอ่อน (2559) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูสุทธิปัญญาคม (คล้ายตะพงศ์) (2558) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลยางค้อม อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธาตุพนมใต้ในทัศนะของประชาชน โดยรวม แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุริยพร ตรีอินทรทอง และอรนนท กลั่นทูประ (2565) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิพนธ์ หรั่งย์ไธ (2561) ได้ทำการศึกษาการพัฒนางานตามหลักธรรมาภิบาลของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตตำบลเขวไร่ อำเภอกอสมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิภาพรรณ ผิวอ่อน (2559) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอรรถัย ทวีระวงษ์ (2557) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารต้องมีการออกกฎบัญญัติ โดยมีการคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับ ชุมชน และผู้บริหารต้องรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนแล้วเร่งดำเนินการอย่างรวดเร็ว

1.2 การจัดเก็บภาษีและจัดงบประมาณ ควรกระทำอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ติดตามตรวจสอบแผนงานโครงการต่าง ๆ และการใช้งบประมาณได้ และจะต้องบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อประชาชน

1.3 การให้บริการต่าง ๆ ของเทศบาลควรทำเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม และตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้บริหารจะต้องมีความรับผิดชอบต่อการทำงานใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไข และควรจัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชน

1.4 ผู้บริหารควรมีการจัดสรรตำแหน่งบุคลากรมีความเหมาะสม และความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อการปฏิบัติงานของหน่วยงาน มีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารควรมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้หลักธรรมาภิบาล

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการบริการสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐ

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2552). *มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น วิสัยทัศน์กระจายอำนาจและการบริหารงานท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- โกวิท พวงงาม. (2563). *มุมมองใหม่การกระจายอำนาจ ส่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2552). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธเนศพล อินทร์จันทร์. (2564). ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*. 9 (1), 60-70.
- ธัญญรัตน์ ทองขาว. (2563). ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลาตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล. *PAAT Journal*. 2 (4), 12-29.
- นริสา วงศ์แสน. (2559). *การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 2 จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิพนธ์ หรั่งยี่ไถ่ (2561). *การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตตำบลเขตวาไร่ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม*. สารนิพนธ์ (ร.ม.) สาขารัฐศาสตร์การปกครอง: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- นิภาพรณ ผิวอ่อน (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- นิรัญ สดประเสริฐ. (2562). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองดอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. *Journal of Legal Entity Management and Local Innovation*. 7 (5), 47-60.

- พระครูสุสุทธิ ปัญญาคม (คล้ายตะวงค์). (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใหญ่บ้าน ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลยางค้อม อำเภอฟิปปน จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ (รณ.) สาขารัฐศาสตร์การปกครอง: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระปลัดสถิตย์ โพธิญาโณ, วินิจ ผาเจริญ. (2565). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*. 3 (1), 12-20.
- พระราชกฤษฎีกา. (2546). ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (9 ตุลาคม 2546) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม120 ตอนที่ 100 ก, หน้า 1-16.
- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. (2564). ธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบทางสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1), กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- สำนักทะเบียนอำเภอธาตุพนม. (2565). สถิติประชากร อำเภอธาตุพนม. จังหวัดนครพนม
- สุริย์พร ตริอินทร์ทอง และอรนันท กัลณหุประ. (2565). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 8 (4), 197-208.
- อดิศักดิ์ ทุมอนันต์ และบรรจง ลาวะลี. (2563). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลธงธานี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 6 (4), 127-136.
- อรทัย ทวีระวงษ์. (2557). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- Gulick, L., & Urwick, L. (1936). *Papers on the Science of Administration*. New York: Institute of Public Administration Columbia University.
- Thiroux, J.P. (2001). *Ethics: Theory and Practice*. New Jersey: Prentice-Hall International.
- Yamane T. (1973). *Statistics: an Introductory Analysis*. 3rd edition. New York: Harper and Row.